SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 7. oktobra 2004*

V zadevi C-153/01,

zaradi tožbe za delno razglasitev ničnosti na podlagi člena 230 ES, vložene 9. aprila 2001,

Kraljevina Španija, ki jo zastopa S. Ortiz Vaamonde, zastopnik, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopa S. Pardo Quintillán, zastopnica, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

* Jezik postopka: španščina.

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, C. Gulmann, J. N. Cunha Rodrigues, R. Schintgen, sodniki, in F. Macken (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: P. Léger,
sodni tajnik: R. Grass,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložile stranke,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. maja 2004

izreka naslednjo

Sodbo

1 Kraljevina Španija s to tožbo zahteva delno razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2001/137/ES z dne 5. februarja 2001 o izključitvi nekaterih izdatkov držav članic iz naslova Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) iz financiranja Skupnosti (UL L 50, str. 1, v nadaljevanju: izpodbijana odločba), in sicer v delu, v katerem jo zadeva.

Pravni okvir

Financiranje stroškov iz naslova EKUJS

2 Uredba Sveta (EGS) št. 729/70 z dne 21. aprila 1970 o financiranju skupne kmetijske politike (UL L 94, str. 13), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1287/95 z dne 22. maja 1995 (UL L 125, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 729/70) v členih 1(2)(b) in 3(1) določa, da jamstveni oddelek EKUJS v okviru skupne ureditve kmetijskih trgov financira intervencije za urejanje kmetijskih trgov, sprejete po pravilih Skupnosti.

3 Člen 5(2)(c) Uredbe št. 729/70 določa:

„Komisija [...]

[...]

c) odloči o izdatkih, ki se jih izključi iz financiranja Skupnosti iz členov 2 in 3, kadar ugotovi, da izdatki niso bili izvedeni v skladu s pravili Skupnosti.

Preden se sprejme odločitev o zavrnitvi financiranja, se pisno posredujejo rezultati preverjanj Komisije in odgovori zadevne države članice, nato pa obe stranki skušata doseči dogovor o ustreznih ukrepih.

Če ne pride do sporazuma, lahko država članica v roku štirih mesecev zahteva začetek postopka za usklajevanje njunih stališč, katerega rezultat se zapiše v poročilo, ki se ga posreduje Komisiji in ki ga ta prouči, preden izda odločbo o zavrnitvi financiranja.

Zneske, ki se jih izključi, Komisija oceni zlasti glede na pomembnost ugotovljene neskladnosti. Komisija v ta namen upošteva naravo in težo kršitve ter finančno škodo, povzročeno Skupnosti.

Zavrnitev financiranja se ne more nanašati na izdatke, ki so nastali več kot 24 mesecev, preden je Komisija zadevno državo članico pisno obvestila o rezultatih preverjanj. [...]"

4 Člen 8(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 729/70 določa:

„Države članice v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi sprejmejo ukrepe, potrebne za:

— zagotovitev nadzora nad resničnostjo in pravilnostjo transakcij, ki jih financira Sklad,

— preprečitev in preganjanje nepravilnosti,

— izterjavo zneskov, izgubljenih zaradi nepravilnosti ali malomarnosti."

5 Iz člena 8(2), prvi pododstavek, iste uredbe izhaja, da če ne pride do popolnega vračila, Skupnost ne nosi finančnih posledic nepravilnosti ali malomarnosti, za katere odgovarjajo upravni organi oziroma drugi organi držav članic.

6 Člen 9 Uredbe št. 729/70 določa, da lahko Komisija sprejme določene ukrepe, da preveri in dopolni informacije in dokumente, ki so jih predložili organi držav članic. Tako lahko izvaja natančno preverjanje na kraju samem, osebe, ki jih Komisija pooblasti za izvedbo preverjanja, pa imajo dostop do knjig in vseh drugih dokumentov, ki zadevajo finančne izdatke EKUJS.

7 Uredba Komisije (ES) št. 1663/95 z dne 7. julija 1995 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (EGS) št. 729/70 v zvezi s postopkom za potrditev obračuna Jamstvenega oddelka EKUJS (UL L 158, str. 6) zlasti določa obveznosti usklajevalnih organov, ki delujejo kot edini zastopniki zadevne države članice do Komisije. Ti organi morajo slednji dati na razpolago vse potrebne računovodske podatke v taki obliki, da lahko službe Komisije izvedejo potrebne nadzore.

8 Priloga Uredbe št. 1663/95 določa upravne in računovodske pogoje, ki jih morajo spoštovati plačilne institucije držav članic, da bi zagotovile učinkovit nadzor utemeljenosti zahtevkov za pomoč in skladnosti ustrezajočih izplačil z ureditvijo Skupnosti ustreznih plačil.

9 Člen 8(1), prvi pododstavek, navedene uredbe določa:

„Kadar pri poizvedbi Komisija oceni, da izdatek ni bil izveden v skladu s pravili Skupnosti, zadevni državi članici sporoči svoje ugotovitve, korektivne ukrepe, ki naj se izvedejo, da bi v prihodnje zagotovili skladnost s pravili, in oceno katerega koli izdatka, ki ga predlaga za izključitev v skladu s členom 5(2)(c) Uredbe (EGS) št. 729/70. Obvestilo se sklicuje na to uredbo. [...]"

10 V dokumentu Komisije št. VI/5330/97 z dne 23. decembra 1997 (v nadaljevanju: dokument VI/5330/97) so smernice, za katere Komisija predlaga, naj se jim sledi za uporabo finančnih korekcij v okviru postopka potrditve obračuna EKUJS. V skladu s temi smernicami Komisija, kadar dejanske ravni nepravilnih plačil ni mogoče določiti in zato ni mogoče ovrednotiti zneska finančnih izgub, ki jih je utrpela Skupnost, uporabi pavšalne finančne korekcije v višini 2 %, 5 %, 10 % ali 25 % prijavljenih izdatkov, in sicer glede na obsežnost tveganja izgube.

11 Kot izhaja iz navedenega dokumenta, te smernice razlikujejo med dvema naslednjima kategorijama nadzorov:

— „Ključni nadzor je fizično in upravno preverjanje, potrebno za vsebinsko preverjanje elementov, kot so zlasti resničnost predmeta zahtevka, količina in količinski pogoji, skupaj s spoštovanjem rokov, zahteve glede letin, rokov za zadržanje itd. Izvedejo se na površini in po skupinah z neodvisnimi informacijami, kot je zemljiški kataster."

— „Sekundarni nadzor predstavljajo administrativni ukrepi, potrebni za pravilno obravnavo zahtevkov, kot so preverjanje spoštovanja roka za predložitev, prepoznava dvojnih zahtevkov za isti predmet, analiza tveganja, uporaba sankcij in primeren nadzor nad postopki."

12 Glede tega druga priloga dokumenta št. VI/5330/97 določa:

„Kadar eden ali več ključnih nadzorov ni izvršenih ali so tako slabi ali tako redko izvedeni, da so neučinkoviti za ugotovitev utemeljenosti zahtevka ali preprečitev nepravilnosti, je torej treba uporabiti korekcijo v višini 10 %, saj je razumno stališče, da je obstajalo visoko tveganje znatnih izgub za EKUJS.

Kadar so izvedeni vsi ključni nadzori, vendar brez spoštovanja števila, pogostosti ali strogosti, ki jo zahtevajo uredbe, je treba uporabiti korekcijo v višini 5 %, saj je razumno stališče, da nadzori ne ponujajo pričakovane ravni zagotavljanja pravilnosti zahtev in da je bilo tveganje izgub za EKUJS znatno.

Kadar država članica pravilno izvaja ključni nadzor, vendar popolnoma opusti izvajanje enega ali več sekundarnih nadzorov, je torej treba uporabiti korekcijo v višini 2 %, upoštevajoč manjše tveganje izgub za EKUJS in manjšo težo kršitve.

[...]

Kljub temu je treba v primeru, da se sistema nadzora sploh ne izvaja ali kadar je izrazito nezadostno razvit in če obstajajo dokazi o pogostih nepravilnostih in malomarnosti v boju zoper nepravilnemu ali goljufivemu ravnanju, uporabiti korekcijo v višini 25 %, če je mogoče razumno oceniti, da bo nekaznovano neovirano vlaganje nedopustnih zahtevkov povzročilo izjemno visoke izgube za EKUJS."

Sektor pridelave oljčnega olja

13 Da bi dobili potrebne podatke v Skupnosti o potencialni proizvodnji oliv in oljčnega olja in da bi zagotovili boljše delovanje Skupnostnega programa pomoči za te proizvode, je Svet sprejel Uredbo (EGS) št. 154/75 z dne 21. januarja 1975 o uvedbi registra pridelovalcev oliv v državah članicah proizvajalkah oljčnega olja (UL L 19, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 3788/85 z dne 20. decembra 1985 o spremembi nekaterih uredb v sektorju olj in masti zaradi pristopa Španije in Portugalske (UL L 367, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 154/75).

14 Člen 1(1) Uredbe št. 154/75 določa, da države članice proizvajalke oljčnega olja uvedejo register pridelovalcev oliv, ki zajema vsa posestva z nasadi oljk na ozemlju teh držav članic.

15 V členu 1(2), tretji pododstavek, navedene uredbe je določen rok za uvedbo registra pridelovalcev oliv v Španiji do 1. novembra 1988.

16 Poleg tega je Svet sprejel Uredbo (EGS) št. 2261/84 z dne 17. julija 1984 o določitvi splošnih pravil dodeljevanja pomoči za proizvodnjo oljčnega olja in pomoči organizacijam proizvajalcev oljčnega olja (UL L 208, str. 3). Člen 16(1) te uredbe natančno določa, da mora vsaka država članica proizvajalka izdelati in sproti dopolnjevati trajne računalniške datoteke s podatki o proizvodnji oljk in oljčnega olja, ki morajo vsebovati različne podatke, navedene v tej določbi.

17 V skladu s členom 11(1) Uredbe Komisije št. 3061/84 z dne 31. oktobra 1984 o pogojih uporabe ureditve pomoči za proizvodnjo oljčnega olja (UL L 288, str. 52), kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EGS) št. 98/89 z dne 17. januarja 1989 (UL L 14, str. 14, v nadaljevanju: Uredba št. 3061/84), države članice v datoteko vnesejo podatke iz registra pridelovalcev oliv, takoj ko so taki podatki na voljo.

18 Člen 11(2) Uredbe št. 3061/84 določa, da se mora operativno izvajanje datoteke začeti pred 31. oktobrom 1990.

Sektor porabe oljčnega olja

19 Splošna pravila o pomoči za porabo oljčnega olja so bila sprejeta z Uredbo Sveta (EGS) št. 3089/78 z dne 19. decembra 1978 (UL L 369, str. 12), spremenjeno z Uredbo Sveta (EGS) št. 3461/87 z dne 17. novembra 1987 (UL L 329, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 3089/78). V skladu s členom 4 te uredbe se ta pomoč dodeli za oljčno olje, pridelano v Skupnosti, ki izpolnjuje določene pogoje, kot so ti, ki so določeni v tej uredbi.

20 Na podlagi člena 7, prvi pododstavek, Uredbe št. 3089/78 države članice vzpostavijo sistem nadzora, ki zagotavlja, da pridelek, za katerega je zaprošena pomoč, izpolnjuje pogoje za njeno dodelitev.

21 Uredba Komisije (EGS) št. 2677/85 z dne 24. septembra 1985 (UL L 254, str. 5) določa podrobna pravila za uporabo ureditve pomoči za porabo oljčnega olja. Člen 12 navedene uredbe, kot je bil spremenjen z Uredbo Komisije (EGS) št. 571/91 z dne 8. marca 1991 (UL L 63, str. 19, v nadaljevanju: Uredba št. 2677/85), se nanaša na vsebino nadzorov na kraju samem. Odstavek 1, prvi pododstavek, tega člena določa, da za namen nadzora iz člena 7 Uredbe št. 3089/78 države članice preverjajo dejansko skladnost delovanja vseh podjetij z dovoljenjem.

22 V členu 12(6) Uredbe št. 2677/85 je navedeno, da država članica, kadar je bilo z odločbo pristojnega organa ugotovljeno, da se zahtevek za pomoč nanaša na količino, ki presega količino, za katero je bila priznana pravica do pomoči, nemudoma odvzame dovoljenje, ne da bi to vplivalo na druge morebitne sankcije.

Sektor mleka in mlečnih izdelkov

23 Člen 1 Uredbe Sveta (EGS) št. 3950/92 z dne 28. decembra 1992 o uvedbi dodatne dajatve v sektorju mleka in mlečnih izdelkov (UL L 405, str. 1) določa:

„V naslednjih sedmih zaporednih dvanajstmesečnih obdobjih z začetkom od 1. aprila 1993 plačujejo proizvajalci kravjega mleka dodatno dajatev za količine mleka ali

mlečnega ekvivalenta, ki so oddane odkupovalcu ali prodane neposredno za porabo v zadevnem dvanajstmesečnem obdobju in presegajo količine, ki se določijo.

Dajatev znaša 115 % ciljne cene za mleko."

24 Člen 2 od (1) do (3) Uredbe št. 3950/92 določa:

„1. Dajatev se plačuje za vse količine mleka ali mlečnega ekvivalenta, ki se prodajajo v zadevnem dvanajstmesečnem obdobju, ki presegajo ustrezne količine iz člena 3. Razdeli se med proizvajalce, ki so povzročili prekoračenje.

V skladu z odločitvijo države članice se prispevek proizvajalcev za plačilo dajatve določi, potem ko so ali niso bile neporabljene referenčne količine dodeljene, bodisi na ravni odkupovalca na podlagi prekoračitve, ki ostane potem, ko so bile neporabljene referenčne količine dodeljene sorazmerno z referenčnimi količinami vsakega proizvajalca, bodisi na nacionalni ravni na podlagi prekoračitve referenčnih količin vsakega posameznega proizvajalca.

2. Glede oddaje plača odkupovalec, ki je zavezan za dajatev, do določenega datuma in v skladu s podrobnimi pravili, ki se določijo, pristojnemu organu države članice dolgovani znesek, ki ga odšteje od cene za mleko, ki jo plača proizvajalcu, ki dolguje dajatev, ali, če to ne zadostuje, pridobi na kakršenkoli drug primeren način.

[...]

3. Glede neposredne prodaje plača proizvajalec zapadle zneske dajatev pristojnemu organu države članice do datuma in v skladu s pravili, ki se določijo."

25 Člen 10 iste uredbe določa:

„Dajatev se upošteva kot intervencija za stabilizacijo kmetijskih trgov in se uporablja za financiranje izdatkov v sektorju mleka."

26 Besedilo petnajste uvodne izjave Uredbe Komisije (EGS) št. 536/93 z dne 9. marca 1993 o določitvi podrobnih pravil za uporabo dodatne dajatve v sektorju mleka in mlečnih izdelkov (UL L 57, str. 12) določa:

„[...] pridobljene izkušnje so pokazale, da so znatne zamude in v prenosu zbirnih številk ali neposredne prodaje ter pri plačilu dajatve onemogočale polno učinkovitost ureditve; [...] zato je treba glede na pretekle izkušnje sprejeti potrebne ukrepe s tem, da se naložijo stroge zahteve na področju rokov obvestil in plačil, glede katerih je treba določiti sankcije."

27 Člen 3(4) te uredbe določa:

„Pred 1. septembrom vsakega leta odkupovalec, ki je zavezan za dajatev, pristojnemu organu države članice plača dolgovan znesek glede na podrobna pravila, ki jih določi država članica.

V primeru nespoštovanja plačilnega roka se dolgovane vsote letno obrestujejo po stopnji, ki jo določi država članica in ki ne more biti manjša od obrestne mere, ki se uporablja v primeru ponavljanja nepravilnosti."

28 Člen 5(2) Uredbe št. 536/93 določa:

„Države članice sprejmejo dodatne ukrepe za zagotovitev plačila dajatve, ki se dolguje Skupnosti, v določenem roku.

V primeru, ko iz spisa iz člena 3(5) Uredbe Komisije (EGS) št. 2776/88 [...], ki jo države članice mesečno posredujejo Komisiji, izhaja, da ta rok ni spoštovan, Komisija ob upoštevanju kmetijskih izdatkov zmanjša predplačila sorazmerno z dolgovanim zneskom ali z oceno dolgovanega zneska.

Obresti, plačane na podlagi člena 3(4) in člena 4(4), države članice odštejejo od izdatkov za sektor mleka."

Sektor poljščin in posledice nenaložitve posebne prahe

29 Kar zadeva ureditev pomoči, ki se uporabljajo za poljščine in praho, člen 2(1) Uredbe Sveta (EGS) št. 1765/92 z dne 30. junija 1992 o vzpostavitvi ureditve podpore pridelovalcem določenih poljščin (UL L 181, str. 12), kot je bila spremenjena z

Uredbo Sveta (ES) št. 231/94 z dne 24. januarja 1994 (UL L 30, str. 2, v nadaljevanju: Uredba št. 1765/92), določa, da pridelovalci poljščin v Skupnosti lahko zahtevajo kompenzacijsko plačilo ob pogojih, določenih v členih od 2 do 13 navedene uredbe.

30 Člen 2(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1765/92 določa, da se to kompenzacijsko plačilo nameni za površino, namenjeno poljščinam ali prahi, ki ne presega osnovne regionalne površine.

31 V tej določbi je navedeno tudi, da je osnovna regionalna površina določena kot povprečno število hektarjev neke regije, ki so bili v letih 1989, 1990 in 1991 namenjeni poljščinam ali, glede na okoliščine primera, prahi v skladu z ureditvijo javnih pomoči. Ta določba natančno določa, da „regija" pomeni državo članico ali regijo znotraj države članice, kar je na izbiro zadevni državi članici.

32 Osnovne regionalne površine so določene v Prilogi Uredbe Komisije (EGS) št. 1098/94 z dne 11. maja 1994 o določitvi osnovnih regionalnih površin, ki se jih uporablja v okviru ureditve podpore pridelovalcem nekaterih poljščin, in o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 845/93 (UL L 121, str. 12). Za Španijo ta priloga po eni strani določa osnovno regionalno površino za vsako avtonomno skupnost, za nenamakane poljščine („secano"), in po drugi strani osnovno regionalno površino na nacionalni ravni, kar zadeva namakane poljščine („regadío").

33 Člen 2(5), drugi pododstavek, Uredbe št. 1765/92 nenazadnje določa, da morajo pridelovalci, ki zahtevajo kompenzacijsko plačilo na podlagi splošne ureditve, v zameno za kompenzacijo del površin svojih kmetijskih gospodarstev pustiti neobdelan.

34 Na podlagi člena 7(1), prvi pododstavek, iste uredbe je v primeru osnovne regionalne površine ta obveznost prahe določena v sorazmerju s površino, posejano z zadevnimi poljščinami, za katero je vložena zahteva in ki se jo pusti neobdelano.

35 Glede na člen 7(1), drugi pododstavek, iste uredbe je obveznost prahe, ki mora temeljiti na kroženju, 15 % od setve 1993/1994 naprej.

36 V isti državi članici lahko pridelovalec na podlagi člena 7(7) Uredbe št. 1765/92 prenese obveznost prahe na drugega pridelovalca. Raven prahe iz člena 7(1), drugi pododstavek, je za tega pridelovalca v teh okoliščinah povišana za 5 odstotkov.

37 Člen 1(1) Uredbe Komisije (EGS) št. 2836/93 z dne 18. oktobra 1993 o pogojih uporabe Uredbe Sveta (EGS) št. 1765/92, kar zadeva upravljanje osnovnih regionalnih površin (UL L 260, str. 3), določa, da pristojni organi države članice za namene določitve morebitnega prekoračenja osnovnih regionalnih površin po eni strani upoštevajo določeno osnovno regionalno površino in po drugi strani vsoto površin, za katere so bili vloženi zahtevki za pomoč za zadevno regijo.

38 Kar zadeva posledice takega prekoračenja, je člen 2(6) Uredbe št. 1765/92 v različici, ki se je uporabljala za zahtevke za pomoč glede setve 1994/1995, določal:

„[...] kadar je vsota posamičnih površin, za katere se zahteva pomoč iz naslova ureditve za pridelovalce poljščin, [...] večja od osnovne regionalne površine, se za zadevno regijo uporabijo sledeči ukrepi:

— v času iste setve se površina, primerna za obdelavo, zmanjša sorazmerno za vse pomoči, dodeljene na podlagi tega naslova,

— v času naslednje setve bodo morali pridelovalci, ki uživajo splošno ureditev, brez kakršnega koli nadomestila izvesti posebno prahe. Odstotek posebne prahe mora biti enak odstotku prekoračenja osnovne regionalne površine. To se doda k obveznosti prahe, določeni v členu 7.

Površine, ki so predmet posebne prahe v skladu z drugo alineo prejšnjega pododstavka, se ne upoštevajo za uporabo tega odstavka."

39 Člen 1 Uredbe Sveta (ES) št. 1422/97 z dne 22. julija 1997 o spremembi Uredbe (EGS) št. 1765/92 (UL L 196, str. 18) je členu 2(6) dodal tretji pododstavek, ki določa:

„V primeru izjemnih podnebnih pogojev, ki so vplivali na pridelavo ob setvi, kjer je ugotovljeno prekoračenje, katerega učinek je bilo zmanjšanje pridelka na raven, manjšo od normalne, in ki je povzročil zadevno prekoračenje, lahko [...] Komisija

glede na proračunski položaj pridelovalce prizadete regije popolnoma ali deloma izvzame iz enega ali obeh ukrepov, ki se uporabijo iz naslova tega odstavka."

40 Na podlagi člena 2, drugi pododstavek, Uredbe št. 1422/97 se je navedeni pogoj moral uporabljati od setve 1995/1996 naprej.

41 Uredba Komisije (ES) št. 1040/95 z dne 10. maja 1995 o vpeljavi dodatnih prehodnih ukrepov o upravljanju osnovnih površin v Španiji (UL L 106, str. 4), ki je pričela veljati 12. maja 1995, v členu 1 določa:

„V času setve 1994/1995 se določbe člena 2(6) Uredbe (EGS) št. 1765/92 ne bodo uporabljale za površine, posejane z žiti, stročnicami, lanenim semenom, neobdelane površine in prostovoljno praho, ki se jo upošteva za osnovno regionalno površino glede Regadío v Španiji iz Uredbe (ES) št. 1098/94."

Sektor poljščin in avtonomna skupnost Andaluzija

42 Sedma uvodna izjava Uredbe Komisije (EGS) št. 3887/92 z dne 23. decembra 1992 o pogojih uporabe integriranega upravnega in nadzornega sistema za nekatere programe pomoči Skupnosti (UL L 391, str. 36) določa:

„spoštovanje določb na področju pomoči Skupnosti mora biti nadzorovano učinkovito [...]".

43 Osma uvodna izjava iste uredbe določa, da je treba vzpostaviti razmere za uporabo daljinskega zasledovanja kot pripomoček nadzora na kraju samem ter določiti, da se v primeru dvoma zahtevajo fizični nadzori.

44 Člen 6, od (1) do (5), navedene uredbe določa:

„1. Upravni nadzori in nadzori na kraju samem se izvajajo tako, da zagotovijo učinkovito preverjanje spoštovanja pogojev za pridobitev pomoči in premij.

2. Upravni nadzor iz člena 8(1) Uredbe (EGS) št. 3508/92 obsega zlasti navzkrižno preverjanje glede prijavljenih parcel [...], da bi se izognili neupravičeni dvojni pridobitvi pomoči iz naslova istega koledarskega leta.

3. Nadzor na kraju samem se nanaša na vsaj znaten vzorec zahtevkov. Ta vzorec mora zajemati vsaj:

[...]

— 5 % zahtevkov za pomoč ‚površine'; vendar pa se odstotek zmanjša na 3 % za zahtevke za pomoči ‚površine', če njihovo število presega 700.000 na državo članico in koledarsko leto.

V primeru, ko pregledi na kraju samem pokažejo bistvene nepravilnosti v regiji ali delu regije, pristojni organi opravijo dodaten nadzor v tekočem in v naslednjem letu in za to regijo ali del regije povišajo odstotek zahtevkov, ki jih je treba preveriti.

4. Zahtevke, ki so predmet nadzora na kraju samem, določi pristojni organ zlasti na podlagi analize tveganj ter elementa reprezentativnosti vloženih zahtevkov za pomoč. Analiza tveganj upošteva:

— zneske pomoči,

— število parcel, površino [...], za katero je zahtevana pomoč,

— razvoj in primerjavo s prejšnjim letom,

— ugotovitve, do katerih se je prišlo med nadzori med prejšnjimi leti,

— druga merila, ki jih določijo države članice.

5. Nadzori na kraju samem se izvajajo nepričakovano in se nanašajo na vse kmetijske parcele [...], na katere se nanaša zahtevek (ali več zahtevkov). Kljub temu

je mogoče vnaprejšnje opozorilo, ki je nujno strogo omejeno in ki v splošnem ne sme presegati oseminštirideset ur.

[...]"

45 Končno člen 7(1) določa:

„V primeru, ko se država članica odloči nadzorovati vzorec ali del vzorca iz člena 6(3) z zaznavanjem na daljavo, opravlja:

— fotografsko analizo slik ali zračnih fotografij z namenom prepoznati pokritost tal s kutturami in izmeriti površine vseh parcel, ki jih je treba nadzirati,

— fizičen nadzor zahtevkov, pri katerih pristojni organ na podlagi fotografske analize ne more ugotoviti, da je izjava točna."

Dejansko stanje in postopek

46 Razlogi za nepravilnosti pri transakcijah, ki so predmet izpodbijane odločbe, so povzeti v zbirnem poročilu Komisije z dne 16. oktobra 2000 o rezultatih nadzorov za potrditev obračuna Jamstvenega oddelka EKUJS za finančna leta 1996, 1997 in 1998 (v nadaljevanju: zbirno poročilo).

47 Prvič, glede pomoči za pridelavo oljčnega olja so službe Komisije izvedle revizijo v Španiji, med drugim v Extremaduri decembra 1998, v Kastilji-La Manchi marca 1999 ter v Madridu in Kataloniji junija 1999. Te revizije so pokazale, prvič, da je register pridelovalcev oliv vseboval bistvene pomanjkljivosti, drugič, da problem razlikovanja med navedenim registrom in izjavami o kulturi še zdaleč ni bil rešen, in končno, da ta register kot pripomoček nadzora ni bil operativen.

48 Poleg tega so službe Komisije, ker so španski organi vztrajali pri stališču, da sta bila register pridelovalcev oliv ter računalniške datoteke operativni v večini regij, januarja 2000 ponovno opravile nadzor v Andaluziji, najpomembnejši regiji za to pridelavo, ki pomeni več kot 80 % celotne pridelave.

49 Pri tem nadzoru so bile ugotovljene mnoge pomanjkljivosti. Na primer, v več kot 50 % teh analiz vsaj ena parcela iz ustrezne izjave o kulturi ni bila vpisana v registru pridelovalcev oliv. Ti rezultati so bili slabši kot tisti iz nadzorov, izvedenih v letu 1999. Potrdili so, da računalniške datoteke niso bile operativne. V teh okoliščinah je Komisija uporabila 5 % finančno korekcijo za izdatke, prijavljene za finančni leti 1997 in 1998, oziroma 11.826.116.171 ESP.

50 Drugič, Komisija je glede pomoči za porabo oljčnega olja po nadzoru, ki so ga njene službe izvedle od 18. do 22. novembra 1996, ugotovila pomanjkljivosti v španskem sistemu izplačevanja in nadzora ter pri uporabi sankcij v tem sektorju. Zato je uporabila 10 % finančno korekcijo izdatkov, prijavljenih za finančno leto 1996, ki je znašala 832.182.856 ESP.

51 Tretjič, glede sektorja mleka in mlečnih izdelkov so bile v okviru nadzora, ki ga je opravila Komisija, iz katerega je izhajalo, da je preseganje mlečnih kvot v Španiji v proizvodnem letu 1995/1996 doseglo 136.261.218 litrov, predlagane finančne korekcije. Medtem ko je znesek dodatne dajatve, ki je ustrezal tej količini, znašal 8.020.335.291 ESP, je EKUJS prejel 7.193.208.113 ESP, tako da je preostali dolgovani znesek znašal 827.127.178 ESP. Po mnenju Komisije so bile dolgovane tudi obresti za prepozno plačilo navedene dodatne dajatve. Ker obresti, že pisane v dobro EKUJS glede na letne izjave za leta 1996, 1997, 1998 in 1999, ter mesečne izjave iz leta 2000 (vse do meseca avgusta) znašajo 22.270.689 ESP, je bila dodatna korekcija, ki jo je Komisija uporabila iz naslova zamudnih obresti, določena na 2.426.259.870 ESP.

52 Četrtič, kar zadeva sektor poljščin, iz spisa izhaja, da so bile med setvijo v Španiji leta 1994/1995 osnovne površine, določene z Uredbo št. 1098/94, prekoračene. Pri nenamakanih kulturah je to prekoračenje zadevalo površine treh avtonomnih skupnosti (Aragonije, Kastilje-Leon ter Baskije) pri namakanih kulturah pa osnovne regionalne površine, določene na nacionalni ravni. V primeru takega prekoračenja člen 2(6), prvi pododstavek, druga alinea, Uredbe št. 1765/92 določa, da bodo morali pridelovalci, za katere velja splošna ureditev, pri naslednji setvi brez kakršnega koli nadomestila izvesti posebno praho. Ker španski organi niso uporabili tega ukrepa posebne prahe brez nadomestila za setev leta 1995/96, je Komisija izvedla finančno korekcijo v višini 27.823.775.209 ESP.

53 Zadnjič, Komisija je za avtonomno skupnost Andaluzija uporabila finančne korekcije zaradi nespoštovanja člena 6 Uredbe št. 3887/92, ki zadeva nadzore na kraju samem v zvezi z ureditvijo za poljščine. Pri setvi leta 1995/1996 je tako Komisija uporabila 5 % finančno korekcijo za izdatke, prijavljene za ureditev poljščin na podlagi Uredbe št. 1765/92, torej korekcijo zaradi prepozne izvedbe navedenih nadzorov. Za setev leta 1996/1997 je uporabila finančno korekcijo v višini 5 % zahtevkov, ki so bili predmet fizičnega nadzora na kraju samem. Ta korekcija je temeljila na nadaljevani prepozni izvedbi nadzora v določenih provincah ter v njihovem nezadostnem izvajanju v sodelovanju z enoto za potrditev obračuna. Poleg tega je uporabila 2 % finančno korekcijo za zahtevke, ki so bili predmet nadzorov na kraju samem preko zaznavanja na daljavo. Razlog za navedeno korekcijo je bilo dejstvo, da so bili ti nadzori, čeprav so se zahteve glede preverjanja s pomočjo zaznavanja na daljavo, ki so sestavni del tehnik fizičnega nadzora, na splošno spoštovale, izvedeni prepozno. Za vse te napake je torej uporabila pavšalno korekcijo v znesku 2.668.866.704 ESP.

54 Komisija je z izpodbijano odločbo iz financiranja Skupnosti izključila zneske, navedene v točkah od 49 do 53 te sodbe, ker niso bili v skladu s pravom Skupnosti.

55 Kraljevina Španija s to tožbo predlaga delno razglasitev ničnosti ali vsaj spremembo izpodbijane odločbe, če se ji z njo nalagajo navedene finančne korekcije. Poleg tega zahteva, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov.

56 Komisija predlaga, naj se tožba zavrne in naj se Španiji naloži plačilo stroškov.

Korekcija glede pomoči za pridelavo oljčnega olja

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 5(2)(c), četrti pododstavek, Uredbe št. 729/70

Trditve strank

57 Španska vlada izpodbija finančno korekcijo Komisije, ki se opira na pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila, in sicer pri izvedenih plačilih, pavšalnih donosih, pripisanih pridelovalcem, ter na neobstoj nadzora nad registrom pridelovalcev oliv in računalniškimi datotekami.

58 Prvič, španska vlada se opira na stališče, zavzeto v zadevah, v katerih sta bili izrečeni sodbi z dne 21. marca 2002 in z dne 8. maja 2003 v zadevi Španija proti Komisiji (C-130/99, Recueil, str. I-3005 in C-349/97, Recueil, str. I-3851), ki se nanašata na finančna leta 1993, 1995 in 1996. Dodaja, da je bil register pridelovalcev oliv prilagojen z izvajanjem mehanizmov, določenih v Kraljevem dekretu št. 1972/1999 z dne 23. decembra 1999.

59 Drugič, zatrjuje, da proračun Skupnosti ni oškodovan. Poudarja, da je bila skupna količina oljčnega olja, pridelanega v Španiji v zadevnih letih, enaka ali večja od količine olja, ki je bilo deležno pomoči.

60 Komisija zatrjuje, da so njeni nadzori v letih 1998, 1999 in 2000 potrdili, da niti register pridelovalcev oliv niti računalniške datoteke niso bile operativne. Navaja, da vse pomoči, ki so bile plačane neupravičeno, nujno oškodujejo proračun Skupnosti. Po njenem mnenju trenutne pomanjkljivosti sistema nadzora španske ureditve pomoči za pridelavo oljčnega olja ne dajejo zagotovila, da so bile vse pomoči dodeljene upravičeno.

Presoja Sodišča

61 Prvič, zdi se, da je bila Kraljevina Španija ob uporabi člena 1(2) Uredbe št. 154/75 dolžna uvesti register pridelovalcev oliv najpozneje do 1. novembra 1988 in ob uporabi uredb št. 2261/84 in 3061/84 pred 31. oktobrom 1990 uvesti računalniško datoteko o podatkih o oljkah.

62 Vendar iz spisa izhaja, da tako določeni roki niso bili spoštovani, saj register pridelovalcev oliv in zadevne računalniške datoteke v finančnih letih 1995 in 1996 še vedno niso bile vzpostavljene.

63 V teh okoliščinah Komisija za zadevni finančni leti 1997 in 1998 ni dolžna predložiti drugih dokazov, da register pridelovalcev oliv in računalniške datoteke niso obstajali, kot teh, ki jih je v ta namen zbrala za finančni leti 1995 in 1996 (glej zgoraj navedeno sodbo z dne 21. marca 2002 Španija proti Komisiji, točke od 137 do 139). Zadevna država članica je bila dolžna dokazati, da je od teh finančnih let naprej dejansko vzpostavila register pridelovalcev oliv ter računalniške datoteke (v tem smislu glej sodbo z dne 9. septembra 2004 v zadevi Grčija proti Komisiji, C-332/01, ZOdl., str. I-7699, točka 61).

64 Kraljevina Španija v obravnavanem primeru ni predložila takih dokazov. Nasprotno, kot je upravičeno ugotovila Komisija, zlasti, kar zadeva register pridelovalcev oliv, prilagoditve, določene v Kraljevem dekretu št. 1972/1999, kažejo na to, da navedeni register pridelovalcev oliv še ni bil popolnoma operativen. Torej je bila v tem pogledu finančna korekcija upravičena.

65 Glede drugih pomanjkljivosti sistema nadzora, zlasti pri izvedenih plačilih, pavšalnih donosih, pripisanih pridelovalcem, ter neobstoja drugih nadzorov, se španska vlada zgolj sklicuje na svoje stališče v zadevah, v katerih sta bili izrečeni zgoraj navedeni sodbi Španija proti Komisiji. V zvezi s tem zadošča navedba, da so se navedene trditve v okviru teh zadev nanašale na finančna leta 1993, 1995 in 1996, medtem ko se obravnavana zadeva nanaša na finančni leti 1997 in 1998. V vsakem primeru pa je Sodišče v obeh zgoraj navedenih sodbah zavrnilo vse trditve španske vlade, ki zadevajo navedene druge pomanjkljivosti.

66 Drugič, glede trditev španske vlade, da naj proračun Skupnosti ne bi utrpel nobene škode, je treba poudariti, da EKUJS financira samo intervencije v okviru skupne organizacije kmetijskih trgov, izvedene v skladu s predpisi Skupnosti. Komisija ni dolžna dokazati obstoja dejanske škode, temveč se lahko zadovolji s predložitvijo trdnih pokazateljev, ki kažejo na tako stanje. V zahtevnejših primerih, ko zneska utrpele škode ni mogoče natančno ugotoviti, je treba izgubo za sklade Skupnosti določiti z oceno tveganja, ki so mu izpostavljeni zaradi pomanjkljivega nadzora (v tem smislu glej zgoraj navedeno sodbo z dne 8. maja 2003 Španija proti Komisiji, točka 146).

67 Čeprav je Komisija dolžna dokazati, da je prišlo do kršitve pravil glede skupne organizacije kmetijskih trgov, pa mora država članica, ko je kršitev enkrat dokazana, glede na okoliščine primera dokazati, da je Komisija zagrešila napako, kar zadeva

finančne posledice, ki iz tega izhajajo. Zato je država članica dolžna predložiti čim natančnejše in popolne dokaze o resničnosti številk in glede na okoliščine primera o nenatančnosti izračunov Komisije (zgoraj navedena sodba z dne 8. maja 2003 Španija proti Komisiji, točka 147).

68 V zvezi s tem španska vlada dejansko škodo za proračun Skupnosti izpodbija na podlagi pokazateljev, navedenih v dopisu Komisiji z dne 17. marca 2000, ter na podlagi podrobnih podatkov iz dokumenta španskega ministra za kmetijstvo z dne 16. decembra 1999 o letinah 1995/1996 in 1996/1997. Po njenem mnenju ti elementi kažejo na to, da je bila celotna količina oljčnega olja, proizvedenega v Španiji v okviru teh zadnjih letin, enaka ali večja od količine olja, ki je bilo deležno pomoči.

69 Vendarle navedeni dokumenti niso taki, da bi izpodbili sklep Komisije, po katerem so bili nadzori španskih organov neustrezni. Neobstoj računalniških datotek, kot je bilo ugotovljeno v točki 64 te sodbe, še ne dokazuje, da je olje, ki je bilo deležno pomoči, tisto, ki je bilo dejansko pridelano. Iz tega izhaja, da dokumenti, na katere se sklicuje, ne morejo izpodbiti ugotovitve, da pomanjkljivosti sistema nadzora, ki ga izvajajo španski organi glede pomoči za pridelavo oljčnega olja, pomenijo znatno tveganje za izgube v breme proračuna Skupnosti.

70 Prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na pomoči za pridelavo oljčnega olja, je treba torej zavrniti kot neutemeljenega.

Drugi tožbeni razlog: neupravičenosi zneska finančne korekcije

Trditve strank

71 Španska vlada po eni strani zatrjuje, da bi Komisija, ko je ugotovila izboljšanje sistema nadzora in izplačil pomoči za proizvodnjo oljčnega olja glede na predhodno delovanje, morala zmanjšati odstotek finančne korekcije s 5 % na 2 %. Po drugi strani poudarja, da ni upoštevala drugih dejavnosti nadzora nad pomočmi za pridelavo oljčnega olja, ki omogočajo odpravo nujno prisotnih pomanjkljivosti uporabe registra pridelovalcev oliv, torej preverjanje, ki ga je španska vlada izvajala nad mlini, in iz tega izhajajoči ukrepi.

72 Izvedene izboljšave po mnenju Komisije, čeprav so bili nekateri elementi sistema nadzora zadostni, vendarle ne utemeljujejo nikakršnega zmanjšanja zneska finančne korekcije za finančni leti 1997 in 1998. Poudarja, da bo tveganje izgub za Skupnost, dokler dva poglavitna elementa nadzora, torej register pridelovalcev oliv in računalniške datoteke, ne bosta vzpostavljena, visoko, zaradi česar bodo korekcije upravičene.

Presoja Sodišča

73 Glede 5 %, ki jih je Komisija uporabila pri izračunu korekcije glede pomoči za pridelavo oljčnega olja, je treba pojasniti, da sta register pridelovalcev oliv in računalniške datoteke temeljna elementa skupnostnega sistema nadzora nad

pomočmi. Če ta dva elementa nista vzpostavljena, je načeloma upravičeno uporabiti raven korekcije v višini 10 %, ki jo določajo smernice Komisije iz njenega dokumenta št. VI/5330/97 (glej zgoraj navedeno sodbo Grčija proti Komisiji, točka 70).

74 Komisija je vendarle potrdila, da so bili nekateri elementi sistema nadzora v Španiji zadostni, čeprav niso bili enako učinkoviti kot sistem nadzora, ki ga zahtevajo predpisi Skupnosti. Zato je menila, da je bila naložitev stopnje korekcije v višini 5 % primerna.

75 V skladu s smernicami Komisije ne bi bilo dopustno znižati ravni korekcije pod 5 %, dokler register pridelovalcev oliv in računalniške datoteke ne bosta vzpostavljena, ker sta ključna elementa sistema nadzora Skupnosti. Nasprotne trditve španske vlade v tej smeri je torej treba zavrniti.

76 Po drugi strani, kar zadeva zatrjevanje španske vlade, da je bil vzpostavljen sistem drugih oblik nadzora nad pomočmi za pridelavo oljčnega olja, zlasti preverjanje mlinov, zadošča opomniti, da morajo v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča države članice posebne ukrepe nadzora, kadar so uvedeni z uredbo, uporabljati, pri čemer ni treba presojati utemeljenosti njihovih stališč, da naj bi bil sistem drugačnega nadzora bolj učinkovit (glej sodbi z dne 22. junija 1993 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-54/91, Recueil, str. I-3399, točka 38, in v zgoraj navedeni sodbi z dne 21. marca 2002 Španija proti Komisiji, točka 87).

77 Zato je treba drugi tožbeni razlog, ki zadeva pomoči za pridelovanje oljčnega olja, zavrniti kot neutemeljen.

78 Iz vseh navedenih stališč izhaja, da je treba predlog španske vlade glede zavrnitev bremenitve EKUJS z nekaterimi izdatki, povezanimi s pomočmi za pridelavo oljčnega olja, zavrniti kot neutemeljenega.

Korekcija glede pomoči za porabo oljčnega olja

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 5(2)(c), četrti pododstavek, Uredbe št. 729/70

Trditve strank

79 Španska vlada ugotavlja, da je Komisija zadevno finančno korekcijo utemeljila z enakimi razlogi kot pri korekcijah Komisije iz naslova finančnih let 1994 in 1995. Zato se sklicuje na tožbene razloge, ki jih je navajala v okviru tožbe, ki jo je vložila proti tem korekcijam, v zvezi s katero je bila izrečena sodba z dne 13. septembra 2001 v zadevi Španija proti Komisiji (C-374/99, Recueil, str. I-5943).

80 Komisija navaja, da je v tej sodbi Sodišče zavrnilo vse trditve španske vlade o finančni korekciji Komisije zaradi pomanjkljivosti, ugotovljenih za finančni leti 1994 in 1995.

Presoja Sodišča

81 Glede stališča španske vlade, zavzetega v zgoraj navedeni sodbi z dne 13. septembra 2001 v zadevi Španija proti Komisiji, zadošča navedba, da so se trditve, ki jih je v tej zadevi navedla španska vlada, nanašale samo na finančni leti 1994 in 1995, medtem ko se obravnavana zadeva nanaša na leto 1996. V vsakem primeru pa je Sodišče v točki 36 sodbe, na katero se sklicujemo, v celoti zavrnilo zahtevke španske vlade, usmerjene proti korekcijam, uporabljenim pri pomoči za porabo oljčnega olja.

82 Prvi tožbeni razlog je treba torej zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 5(2)(c), peti pododstavek, Uredbe št. 729/70

Trditve strank

83 Španska vlada v okviru drugega zahtevka oblikuje prvi očitek, da naj dopisa Komisije z dne 3. novembra 1997 ne bi bilo mogoče šteti za „pisno obvestilo" o rezultatih preverjanja Komisije v smislu člena 5(2)(c), peti pododstavek, Uredbe št. 729/70. Navaja, da ko ta dopis omenja možnost uporabe finančnih korekcij za finančni leti 1994 in 1995, v ničemer izrecno ne navaja uporabe korekcij za leto 1996. Poleg tega se po mnenju španske vlade navedeni dopis ne sklicuje niti na rezultate preverjanj Komisije za to finančno leto niti na Uredbo št. 1663/95.

84 V okviru istega tožbenega razloga španska vlada oblikuje drugi očitek, in sicer, da dopis Komisije z dne 17. avgusta 1998, ki ga je španska vlada prejela 21. avgusta istega leta, ni „pisno obvestilo" v smislu člena 5(2)(c), peti pododstavek, Uredbe št. 729/70, ker se v ničemer ne sklicuje na Uredbo št. 1663/95. Če naj bi bilo treba ta dopis šteti za navedeno pisno obvestilo, bi lahko zadeval samo obravnavane stroške za finančno leto 1996, prijavljene v 24 mesecih pred datumom njegovega prejetja, torej stroške, prijavljene od 21. avgusta 1996.

85 Komisija po eni strani odgovarja, da je njen dopis z dne 3. novembra 1997 v smislu člena 5(2)(c), peti pododstavek, Uredbe št. 729/70 pisno obvestilo o rezultatih preverjanj, izvedenih novembra 1996. Navaja, da se ta dopis sklicuje na dokončne rezultate nadzora, izvedenega od 18. do 22. novembra 1996, ter na finančne korekcije, ki bi lahko bile predlagane. V istem dopisu naj bi bilo navedeno, da se rezultati preverjanj nanašajo na finančno leto 1994 in naslednja. Navedeni dopis naj bi izrecno zajemal finančno leto 1996. Iz poznejših dopisovanj med Komisijo in špansko vlado ter organiziranih dvostranskih sestankov naj bi izhajalo, da si je španska vlada zadevni dopis prav tako razlagala v tem smislu.

86 Po drugi strani po mnenju Komisije dopis z dne 17. avgusta 1998 ni pisno obvestilo v smislu navedene določbe, temveč je zgolj formalno obvestilo o ugotovitvah.

87 Poleg tega Komisija zatrjuje, da naj bi se španska vlada, kar zadeva neobstoj izrecnega sklicevanja na Uredbo št. 1663/95, popolnoma zavedala dejstva, da bi bili izdatki, ki jih je izvedla, toliko časa, dokler bi zadevne pomanjkljivosti še obstajale, še naprej predmet finančnih korekcij iz istih razlogov. Zato naj se ne bi mogla sklicevati na zatrjevano kršitev načela pravne varnosti, ki ga varuje ta člen.

Presoja Sodišča

88 Besedilo člena 5(2)(c), peti pododstavek, Uredbe št. 729/70 določa: „Zavrnitev financiranja se ne more nanašati na izdatke, ki so nastali več kot 24 mesecev preden je Komisija zadevno državo članico pisno obvestila o rezultatih preverjanj [...]".

89 Uredba št. 1663/95, ki je uredba o uporabi Uredbe št. 729/70 v členu 8(1), prvi pododstavek, določa vsebino tega pisnega obvestila. Besedilo tega člena določa, da morajo biti v tem obvestilu navedeni korektivni ukrepi, ki jih je treba izvesti, da bi se v prihodnje zagotovila skladnost z zadevnimi pravili, in ocena katerega koli izdatka, ki ga predlaga za izključitev, ter se mora sklicevati na Uredbo št. 1663/95.

90 Zato je treba najprej preveriti, ali dopis z dne 3. novembra 1997 ustreza zahtevam iz člena 5(2)(c) Uredbe št. 729/70 v zvezi s členom 8(1), prvi odstavek, Uredbe št. 1663/95.

91 Ta dopis najprej natančno določa, da so v okviru potrditve obračuna za finančno leto 1994 in naslednja, kar zadeva sektor porabe oljčnega olja, službe Komisije izvedle od 18. do 22. novembra 1996 nadzor, katerega rezultate, vsebovane v njegovi prilogi, so Komisija in španski organi že obravnavali. V dopisu je potem navedeno, da ti rezultati kažejo na zaskrbljujoč položaj, ki Komisijo vodi do tega, da od španskih organov zahteva nujno sprejetje ukrepov, potrebnih za prilagoditev predpisom Skupnosti glede izplačevanja plačil ter nadzorov in uporabe sankcij. Končno navaja, da si Komisija pridržuje pravico naknadno predstaviti finančne korekcije izdatkov, ki

jih je Kraljevina Španija prijavila za finančni leti 1994 in 1995, in izdatkov, ki jih je navedla naknadno. Dopis se zaključuje s pozivom nacionalnim oblastem, naj svoj odgovor glede izpostavljenih vprašanj posredujejo v roku šestih mesecev, zlasti, kar zadeva zahteve po informacijah, ki so v njegovi prilogi.

92 Glede očitka španske vlade, da naj se dopis z dne 3. novembra 1997 nikakor ne bi izrecno skliceval na Uredbo št. 1663/95, je treba presoditi, ali ta opustitev zadošča za to, da tega dopisa ni mogoče šteti za pisno obvestilo v smislu navedene uredbe ter člena 5(2)(c) Uredbe št. 729/70.

93 Ugotoviti je treba, da mora Komisija v razmerjih do držav članic spoštovati pogoje, ki jih je sama določila z izvedbenimi predpisi. Vendarle države članice v razmerjih do Komisije ne morejo zavzeti popolnoma formalističnih stališč, kadar iz okoliščin izhaja, da so bile njihove pravice popolnoma varovane. Kadar zadevni dokument, v obravnavanem primeru dopis z dne 3. novembra 1997, zadevno vlado jasno seznani s pridržki Komisije in korekcijami, ki bi se verjetno uporabile glede zadevnega sektorja, tako da lahko izpolni funkcijo opozorila, ki jo ima pisno obvestilo iz člena 5(2)(c) Uredbe št. 729/70 in člena 8(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 1663/95, se v tem dokumentu zgolj opustitev sklicevanja na Uredbo št. 1663/95 ne izkaže za bistveno kršitev postopka (v tem smislu glej sodbo z dne 24. januarja 2002 v zadevi Finska proti Komisiji, C-170/00, Recueil, str. I-1007, točka 34).

94 Očitno je, da se je španska vlada z dopisom z dne 3. novembra 1997 jasno seznanila s pridržki Komisije in korekcijami, ki bi se verjetno uporabile za finančno leto 1996, kar zadeva sektor porabe oljčnega olja. Iz tega izhaja, da je ta dopis celo brez izrecnega sklicevanja na Uredbo št. 1663/95 izpolnil funkcijo opozorila, ki jo ima

pisno obvestilo iz člena 5(2)(c) Uredbe št. 729/70 in člena 8(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 1663/95.

95 Prvega očitka v okviru drugega tožbenega razloga torej ni mogoče sprejeti. Zato drugega očitka v okviru istega tožbenega razloga ni treba obravnavati.

96 Glede na to je treba predlog španske vlade, kar zadeva zavrnitev bremenitve EKUJS z nekaterimi izdatki, povezanimi s pomočmi za pridelavo oljčnega olja, zavrniti kot neutemeljen.

Korekcija glede dodatne dajatve v sektorju mleka

Trditve strank

97 Španska vlada priznava, da so države članice hitro dolžne izterjati dodatne dajatve, ki jih dolgujejo odkupovalci ali proizvajalci mleka, ter glede na okoliščine primera zamudne obresti. Vendar pa po njenem mnenju zakonodaja Skupnosti Komisiji ne dopušča, da bi od države članice zahtevala navedene obresti.

98 Po drugi strani Komisija navaja, da imajo države članice dve obveznosti, torej, prvič, obveznost sprejeti primerne ukrepe, da bi dolžniki plačali znesek dajatev v predpisanem roku pod grožnjo zamudnih obresti, ter drugič, obveznost Skupnosti

nakazati znesek dodatnih dajatev v določenem roku skupaj z zamudnimi obrestmi. Znižanje predplačil, ki naj bi se nanašalo na slednjo obveznost, naj ne bi povzročilo prenehanja obveznosti držav članic, da od dolžnikov izterjajo dodatno dajatev in zamudne obresti.

99 Komisija poleg tega navaja, da v nasprotju s tem, kar zatrjuje španska vlada, ni nobene pravne podlage za nakazilo zamudnih obresti v nacionalni proračun.

Presoja Sodišča

100 Najprej je treba spomniti, da člena 3(4) in 5(2) Uredbe št. 536/93 za zagotovitev pravilnega delovanja ureditve dodatnih dajatev skušata izboljšati in pospešiti plačilo dodatne dajatve pristojnemu nacionalnemu organu s strani dolžnika.

101 Iz besedila določb členov 5(2) in 8 Uredbe št. 729/70 v zvezi s členoma 1(1) ter 4 Uredbe Komisije (ES) št. 296/96 z dne 16. februarja 1996 o podatkih, ki jih morajo posredovati države članice, in o mesečnem knjiženju izdatkov, ki se financirajo iz Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2776/88 (UL L 39, str. 5) in člena 13 Odločbe Sveta 94/729 z dne 31. oktobra 1994 o proračunski disciplini (UL L 293, str. 14), izhaja, da kadar se plačilni rok dodatne dajatve za odkupovalca ali proizvajalca, ki je k temu zavezan, ne spoštuje, Komisija državi članici kot sankcijo naloži znižanje predplačil, namenjenih pokritju izdatkov v sektorju mleka, v sorazmerju z zneskom, dolgovanim iz naslova dodatne dajatve ali ocene tega zneska.

102 Navesti je treba, da po eni strani člen 3(4) Uredbe št. 536/93 za odkupovalce in proizvajalce predpisuje obveznost, da pristojnim organom od 1. septembra vsakega leta naprej v primeru zamude s plačilom dodatne dajatve nakažejo obresti, po drugi strani pa člen 5(2) navedene uredbe za države članice predpisuje obveznost, da pri zahtevkih za povračilo izdatkov v sektorju mleka, ki so predloženi EKUJS, odštejejo plačane obresti (zgoraj navedena sodba z dne 21. marca 2002 Španija proti Komisiji, točka 101, in sodba z dne 12. junija 2003 v zadevi Grčija proti Komisiji, C-148/01, Recueil, str. I-5883, točka 52).

103 Vendar je v zadevnem primeru jasno, da španski organi niso prejeli zamudnih obresti, na katere se nanašajo te določbe.

104 V točki 101 zgoraj navedene sodbe z dne 21. marca 2002 Španija proti Komisiji je Sodišče razsodilo tudi, da dejstvo, da nekatere dolgovane vsote ostanejo neplačane ali da so bile plačane z zamudo, samo po sebi ni kršitev obveznosti, ki jih pravo Skupnosti nalaga državam članicam.

105 Člena 5(2) Uredbe št. 536/93 v zadevnem primeru torej ni mogoče uporabiti.

106 Vendar pa lahko Komisija v skladu s členom 8(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 729/70 izvede korekcijo, kadar lahko dokaže, da je EKUJS zaradi malomarnosti nacionalnih oblasti pri izterjavi spornih vsot utrpel izgubo (glej zgoraj navedeno sodbo z dne 21. marca 2002 Španija proti Komisiji, točka 102).

107 Čeprav je Komisija v bistvu, ne da bi se izrecno sklicevala na člen 8(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 729/70, sporno korekcijo utemeljila na tej določbi, ni niti navedla, koliko naj bi španski organi z njihovo zatrjevano malomarnostjo vplivali na izgubo za sklade Skupnosti, niti ni presodila tveganja, ki naj bi mu bili izpostavljeni zaradi te malomarnosti.

108 V zadevnem primeru ni dvoma, da je Komisija z izrecnim sklicevanjem na člen 5(2) Uredbe št. 536/93 sporno korekcijo oprla izključno na to določbo.

109 Ker je Komisija s tem sporno korekcijo oprla na napačno pravno podlago, je torej treba ugoditi zahtevi španske vlade za razglasitev ničnosti finančne korekcije, ki iz naslova dolgovanih obresti v okviru ureditve dodatne dajatve za mlečne izdelke znaša 2.426.259.870 ESP.

Korekcija glede pomoči v sektorju poljščin in posledice nenaložitve posebne prahe

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 2(6), prvi pododstavek, druga alinea, Uredbe št. 1765/92

Trditve strank

110 Najprej, kar zadeva letino 1994/1995, španska vlada priznava, da je prekoračila površine, ki se jih v Španiji zagotavlja za poljščine, tako pri površinah nenamakanih

kultur kot površinah namakanih kultur. Vendar naj bi to prekoračenje povzročila huda suša v Španiji leta 1994, ki naj bi povzročila upad pridelka. To naj bi samo po sebi povzročilo nadomestitev nekaterih kultur z drugimi.

111 Španska vlada v okviru prvega tožbenega razloga navaja očitek, ki zadeva obveznost posebne prahe nenamakanih kultur. Navaja, da bi v okoliščinah, kot je izjemna suša, Komisija morala uporabiti člen 2(6), tretji pododstavek, Uredbe št. 1765/92, ki je bil vstavljen s členom 1 Uredbe št. 1422/97. Zatrjuje, da lahko glede na to določbo ob izjemnih podnebnih razmerah, ki so prizadele pridelek v okviru letine, med katero je bilo ugotovljeno prekoračenje, Komisija proizvajalce v prizadetih regijah lahko izvzame iz obveznosti posebne prahe brez kakršnega koli nadomestila. Navedena določba naj bi opravičevala nespoštovanje te obveznosti s strani Španije med letino 1995/1996.

112 V okviru istega tožbenega razloga španska vlada oblikuje drugi očitek, ki se nanaša na obveznosti posebne prahe namakanih kultur in zlasti oljnatih zrn. Poudarja dejstvo, da je huda suša povzročila, da je bilo treba nujno naložiti omejitve glede uporabe vode za namakanje kultur. Namakane kulture, ki se ponavadi pridelujejo, kot so riž, bombaž in paradižnik, naj bi zamenjale kulture, ki zahtevajo manj vode, zlasti oljnice. Kombinacija okoliščin naj bi povzročila, da naj bi površina, ki je predmet zahtevkov za kompenzacijsko plačilo, vključno s praho, prekoračila osnovno površino za namakane kulture.

113 Španska vlada priznava, da Uredba Komisije št. 1040/95 določa, da naj bi bila z uporabo člena 2(6) Uredbe št. 1765/92 povzročena uporaba posebne prahe brez

kakršnega koli nadomestila samo za pridelovalce oljnic in ne za pridelovalce drugih namakanih kultur. Vendar naj se na podlagi političnega soglasja s Komisijo ta obveznost prav tako ne bi uporabljala za proizvajalce oljnic.

114 Kar zadeva prvi očitek, Komisija navaja, da se člen 2(6), tretji pododstavek, Uredbe št. 1765/92 uporablja za prekoračenja od letine 1995/1996 naprej. Torej naj se v zadevnem primeru ne bi uporabljal, ker je do prekoračenja, ki je razlog za sporno korekcijo, prišlo med letino 1994/1995.

115 Kar zadeva drugi očitek, Komisija zatrjuje, da naj bi Uredba št. 1040/95 španskim organom v okviru letine 1995/1996 nalagala obveznost, da ne uporabijo posebne prahe samo za površine, posejane z žiti, stročnicami, lanenim semenom, za neobdelane površine in prostovoljno praho, ki se jo upošteva za osnovno regionalno površino namakanih kultur. To zanika in vztraja pri tem, da je vedno zanikala obstoj nepisanega dogovora s španskimi organi, po katerem naj bi soglašala, da se obveznost posebne prahe prav tako ne uporablja za oljnice.

Presoja Sodišča

116 Člen 2(1) in (2) Uredbe št. 1765/92 določa, da lahko pridelovalci poljščin v Skupnosti v nekaterih okoliščinah zahtevajo kompenzacijsko plačilo. To plačilo se dodeli za površino, ki je namenjena poljščinam ali prahi in ki ne presega osnovne regionalne površine.

117 V zvezi s tem priloga Uredbe št. 1098/94 za Španijo po eni strani določa osnovno regionalno površino, ki za nenamakane kulture ustreza vsaki avtonomni skupnosti, ter po drugi strani osnovno regionalno površino na nacionalni ravni za namakane kulture.

118 Člen 1(1) Uredbe št. 2836/93 določa, da pristojni organi države članice za namen ugotovitve morebitnega prekoračenja navedenih osnovnih regionalnih površin upoštevajo določeno osnovno regionalno površino ter vsoto površin, za katere so bili vloženi zahtevki za pomoč za zadevno regijo.

119 Kadar je vsota posamičnih površin, za katere se zahteva pomoč, večja od osnovne regionalne površine, morajo pridelovalci, za katere velja splošna ureditev, v okviru naslednje letine izvesti posebno praho brez kakršnega koli nadomestila na podlagi člena 2(6), prvi pododstavek, druga alinea, Uredbe št. 1765/92.

120 V zvezi s tem španska vlada glede prvega očitka prvega tožbenega razloga priznava, da je bila, kar zadeva nenamakane kulture, osnovna regionalna površina prekoračena za letino 1994/1995, ne da bi se proizvajalcem navedenih kultur naložila obveznost posebne prahe brez kakršnega koli nadomestila.

121 V nasprotju s tem, kar zatrjuje španska vlada, se člen 2(6), tretji pododstavek, Uredbe št. 1765/92, ki določa, da lahko Komisija v primeru izjemnih podnebnih razmer, ki so prizadele pridelek v okviru letine, med katero je bilo ugotovljeno prekoračenje, iz obveznosti posebne prahe brez kakršnega koli nadomestila izvzame

proizvajalce v prizadetih regijah, za tako prekoračenje uporablja šele od letine 1995/1996 naprej. Torej tega ni mogoče uveljavljati v zadevnem primeru, ki zadeva prekoračenje v okviru letine 1994/1995.

122 Zato je treba prvi očitek španske vlade iz prvega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljenega.

123 Kar zadeva drugi očitek iz prvega tožbenega razloga, je treba spomniti, da španska vlada prav tako priznava, da je, kar zadeva namakane kulture vključno z oljnicami, za letino 1994/1995 presegla osnovno regionalno površino, ne da bi pridelovalcem naložila obveznost posebne prahe brez kakršnega koli nadomestila.

124 Poleg tega iz šeste uvodne izjave Uredbe št. 1040/95 izhaja, da:

— je zadevno prekoračenje pripisati izjemnemu povečanju površine, posejane z oljnicami;

— ni bilo ugotovljeno nobeno znatno povečanje površine, namenjene drugim pomembnim kulturam;

— se zato zdi primerno kaznovati samo pridelovalce oljnic, ki so odgovorni za to prekoračenje.

125 Komisija se v obravnavanem primeru upravičeno sklicuje na neupoštevnost člena 1 Uredbe št. 1040/95, ki za prekoračenja v okviru letine 1994/1995 določa, da se obveznost posebne prahe brez kakršnega koli nadomestila ne uporablja za površine, posejane z žiti, stročnicami, lanenim semenom in tudi ne za neobdelane površine in prostovoljno praho, ki se upošteva za osnovno regionalno površino namakanih kultur in torej ne posega v površine, posejane z oljnicami.

126 V teh okoliščinah bi torej španska vlada pridelovalce navedenih oljnic morala obvezati, da opravijo posebno praho brez kakršnega koli nadomestila.

127 Glede trditve španske vlade o obstoju političnega soglasja, sklenjenega s Komisijo, zadošča navedba, da je obveznost prahe v breme pridelovalcev določena s predpisom Skupnosti. Torej je ni mogoče spremeniti s političnim soglasjem, sklenjenim med Komisijo in državo članico.

128 Drugi očitek prvega tožbenega razloga je treba torej zavrniti kot neutemeljenega.

Drugi tožbeni razlog: neupravičenost zneska finančne korekcije

Trditve strank

129 Španska vlada v okviru drugega tožbenega razloga navaja, da je znesek finančne korekcije, čeprav je Komisija imela pravico uporabiti člen 2(6), prvi pododstavek, druga alinea, Uredbe št. 1765/92, ki se opira na to podlago, nepravilen.

130 Po eni strani ta vlada Komisiji priznava pravico zahtevati vračilo zneskov, ki so bili neupravičeno nakazani glede na površino, namenjeno poljščinam ali prahi, za katero bi Kraljevina Španija morala naložiti obveznost posebne prahe brez plačila. Poleg tega španska vlada priznava, da je Komisija ob izračunu ravni prahe, ki bi morala biti dosežena, a ni bila, prvič, raven obvezne prahe prištela ravni posebne prahe. Drugič, z zmanjšanjem je upoštevala raven prostovoljne prahe v okviru letine 1995/1996, pri čemer zmanjšanje pomeni dejstvo, da so nekateri pridelovalci, ki so se odločili za raven prostovoljne prahe, lahko odtehtali okoliščino, da drugi niso izvedli nobene prahe.

131 Po drugi strani pa ta vlada zatrjuje, da Komisija v navedenem izračunu prav tako ne bi smela upoštevati povišanja za pet odstotkov, ki se ga uporablja za raven obvezne prahe, po eni strani zaradi prahe nekaterih parcel, ki ne temelji na kolobarjenju, kot je določeno v členu 7(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 1765/92, in po drugi strani zaradi prenosa obveznosti prahe med pridelovalci, kot ga predvideva člen 7(7), prvi pododstavek, druga alinea, navedene uredbe.

132 Komisija ob priznavanju zapletenosti podrobnih navodil za izračun obravnavane finančne korekcije poudarja, da zgolj uporablja upoštevno zakonodajo Skupnosti. Prvič, zatrjuje, da je treba izterjati zneske, plačane iz naslova prostovoljne prahe, ki bi morala biti predmet posebne prahe brez nadomestila. Drugič, ker raven prostovoljne prahe, prišteta ravni obvezne izvedene prahe, ne zajema celotne obveznosti prahe, bi bilo treba v enakem sorazmerju primanjkljaja prahe zmanjšati plačila, nakazana za obdelane površine. Zadnjič, glede na to, da je bilo zelo malo verjetno, da dejansko obstaja nujna skladnost med ravnijo prostovoljne prahe pridelovalca in ravnijo ustrezne posebne prahe, je bilo treba šteti, da praha nekaterih

parcel ni temeljila na kolobarjenju in da je do prenosa obveznosti prahe prišlo med pridelovalci. Zato bi bilo treba uporabiti člen 7(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 1765/92 ter člen 7(7), prvi pododstavek, druga alinea, navedene uredbe.

Presoja Sodišča

133 Najprej je treba ugotoviti, da s financami EKUJS v prvi vrsti upravljajo nacionalni upravni organi, ki so zadolženi za to, da se strogo upoštevajo pravila Skupnosti. Ta ureditev, ki temelji na zaupanju med nacionalnimi organi in organi Skupnosti, ne vsebuje nikakršnega sistematičnega nadzora s strani Komisije, ki ga slednja sicer ne bi bila zmožna zagotavljati. Samo država članica namreč lahko pozna in natančno ugotovi podatke, potrebne za izdelavo obračuna EKUJS, saj Komisija gospodarskim subjektom ni dovolj blizu, da bi lahko od njih pridobila podatke, ki jih potrebuje (sodbi z dne 1. oktobra 1998 v zadevi Irska proti Komisiji, C-238/96, Recueil, str. I-5801, točka 30, in z dne 24. januarja 2002 v zadevi Francija proti Komisiji, C-118/99, Recueil, str. I-747, točka 37).

134 Člena 2 in 3 Uredbe št. 729/70 Komisiji dopuščata, da za EKUJS prevzame odgovornost samo za zneske, nakazane v skladu s pravili v različnih sektorjih kmetijske pridelave (glej zlasti sodbo z dne 8. januarja 1992 v zadevi Italija proti Komisiji, C-197/90, Recueil, str. I-1, točka 38, in zgoraj navedeno sodbo Francija proti Komisiji, točka 38).

135 Prvič, glede neposredne škode za proračun Skupnosti je treba spomniti, da člen 2(1) Uredbe št. 1765/92, kar zadeva ureditev pomoči, ki se uporabljajo za poljščine in praho, določa, da lahko pridelovalci poljščin Skupnosti zahtevajo kompenzacijsko plačilo ob pogojih, določenih v členih od 2 do 13 navedene uredbe.

136 V zvezi s tem je kompenzacijsko plačilo, dano pridelovalcem poljščin za površine, namenjene poljščinam ali prahi, pri čemer bi morale biti te površine namenjene posebni prahi brez nadomestila, v nasprotju s členom 2(6), prvi pododstavek, druga alinea, Uredbe št. 1765/92. Glede na to določbo mora biti odstotek posebne prahe in s tem odstotek neupravičenih izplačil enak odstotku prekoračenja osnovne regionalne površine.

137 Glede na zgoraj navedeno država članica od Komisije ob kršitvi navedene določbe ne more zahtevati povračila nakazanih vsot.

138 Zato lahko Komisija, če država članica zahteva povračilo teh vsot, izvede finančno korekcijo do njihove vrednosti.

139 Tako je v obravnavanem primeru. Za letino 1995/1996 španska vlada priznava, da pridelovalcem poljščin ni naložila obveznosti posebne prahe brez nadomestila in da je pridelovalcem izplačala kompenzacijska plačila. Zato je Komisija ob uporabi člena 2(6), prvi pododstavek, druga alinea, Uredbe št. 1765/92 lahko uporabila finančno korekcijo za izplačila za površine poljščin, ki bi v bistvu morale biti predmet posebne prahe brez nadomestila.

140 Te pravice Komisije ni mogoče postaviti pod vprašaj zaradi okoliščine, ki izhaja iz spisa, in sicer, da je Komisija v izpodbijani odločbi uporabila finančno korekcijo, manjšo od tega zneska.

141 Iz tega izhaja, da je treba drugi tožbeni razlog španske vlade zavrniti kot neutemeljen.

142 Zato je treba zahtevek španske vlade glede pomoči v sektorju poljščin in o posledicah nenaložitve posebne prahe zavrniti kot neutemeljen.

Korekcija glede pomoči za poljščine v avtonomni skupnosti Andaluzija

Prvi tožbeni razlog: napačna razlaga in napačna uporaba člena 6(3) Uredbe št. 3887/92

Trditve strank

143 Prvič, španska vlada navaja, da Uredba št. 3887/92 za izvedbo nadzorov na kraju samem ne določa roka, katerega prekoračenje bi imelo za posledico finančne korekcije. Čeprav bi tak rok obstajal, bi se po mnenju vlade uporabil zgolj za prvotne nadzore.

144 Drugič, španska vlada zatrjuje, da so bili nadzori z daljinskim zaznavanjem, uvedenim za letini 1996 in 1997, izvedeni na vzorcu zahtevkov, ki presega minimalni vzorec zahtevkov, ki bi jih bilo treba preveriti na kraju samem ob uporabi člena 6(3)

Uredbe št. 3887/92. Zamude, ugotovljene pri nadzorih na kraju samem, naj bi torej bile brez posledic.

145 Tretjič, španska vlada zatrjuje, da sta lahko obstoj kultur in spoštovanje obveznosti prahe predmet nadzora s pomočjo drugega, prav tako zanesljivega sistema celo po žetvi.

146 Četrtič, kar zadeva namigovanje Komisije na težavo, s katero je pridobila informacijo, zahtevano v okviru nadzora od 8. do 12. septembra 1997, ki se je nanašala zlasti na zahtevo za nadzore na kraju samem ob žetvi leta 1997, španska vlada navaja, da ta težava izvira iz sistema nadzora, ki ga je uvedla Consejería de Agricultura y Pesca de la Junta de Andalucía. Zatrjuje, da čeprav pristojne delegacije provinc poleg posebej pregledanega vzorca spisov v bistvu preverjajo spise, ki po vsej verjetnosti izpostavijo nepravilnosti ali nenatančnosti, ni mogoče na splošno ugotavljati ali ekstrapolirati na podlagi rezultatov iz spisov, analiziranih v okviru nadzora.

147 Komisija pa najprej zatrjuje, da morajo pristojni organi, da bi učinkovito nadzirali pomoči, izvajati nadzore v tekočem letu in načeloma pred žetvijo. Enako je po njenem mnenju treba spise o prahi nadzirati pred 31. avgustom, torej pred prenehanjem obveznosti prahe.

148 Nato Komisija navaja, da čeprav inšpektorji pridejo na kraj sam po žetvi ali po prenehanju obveznosti prahe, se učinkovitosti alternativnih nadzorov, ki bi se lahko izvedli, kot so pregled računov o pridelku, pognojevanju ali začasnem uskladiščenju

in presoja zatrjevanih ostankov na zemljišču, ne da primerjati z učinkovitostjo nadzorov na kraju samem.

149 Končno zatrjuje, da čeprav nadzori na zemljišču, kot navajajo španski organi, obsegajo nadzore na kraju samem, ni dvoma, da bi Consejería de Agricultura y Pesca de la Junta de Andalucía morala imeti te informacije, da bi jih dala na razpolago inšpektorjem Skupnosti.

Presoja Sodišča

150 V skladu s sedmo in deveto uvodno izjavo je namen Uredbe št. 3887/92 učinkovit nadzor spoštovanja določb glede pomoči Skupnosti ter učinkovito preprečevanje in sankcioniranje nepravilnosti in goljufij.

151 Člen 6 navedene uredbe v odstavku 1 določa, da se nadzori na kraju samem izvajajo tako, da zagotavljajo učinkovito preverjanje spoštovanja pogojev za pridobitev pomoči, v odstavku 3, prvi pododstavek, druga alinea, pa, da se navedeni nadzori, torej prvotni nadzori, nanašajo vsaj na znaten vzorec zahtevkov, pri čemer ta vzorec pomeni 5 % zahtevkov za pomoči „površine". Člen 6(3), drugi pododstavek, določa, da če pregledi na kraju samem pokažejo bistvene nepravilnosti v neki regiji ali delu regije, pristojni organi v tekočem letu izvedejo zlasti dodatne nadzore.

152 V skladu s ciljem in sistematiko Uredbe št. 3887/92 je torej člen 6(3), drugi pododstavek, te uredbe treba razlagati tako, da je treba izvajati tako prvotne kot dodatne nadzore, kadar so še dokazi o poljščinah ali prahi na površinah, ki so bile predmet plačil na podlagi Uredbe št. 1765/92, v vsakem primeru pa v tekočem letu.

153 V skrbi za učinkovitost je treba nadzore na površinah, namenjenih poljščinam, izvajati pred žetvijo in na površinah, namenjenim prahi, pred prenehanjem te obveznosti, torej 31. avgustom tekočega leta. V vsakem primeru, bolj kot so nadzori pozni, bolj je verjetno, da bo lahko Komisija logično sklepala, da navedeni nadzori ne ponujajo pričakovane ravni zagotovil pravilnosti zahtevkov in da bo tveganje izgub za EKUJS znatno.

154 V zvezi s tem je treba prvo trditev španske vlade, po mnenju katere ni nikakršnega roka za izvedbo nadzorov na kraju samem, zavrniti kot neutemeljeno.

155 Ker se španska vlada v drugi trditvi omejuje na sklicevanje na dejstvo, da je bil vzorec preverjenih zahtevkov za pomoči „površine" večji od vzorca, ki ga zahteva člen 6 Uredbe št. 3887/92, ne nasprotuje dokazom Komisije, po katerih so bile nekateri izvedeni nadzori prepozni, da bi se z njimi učinkovito nadziralo spoštovanje določb glede pomoči Skupnosti. To trditev je prav tako treba zavrniti kot neutemeljeno.

156 Kar zadeva tretjo trditev španske vlade, je treba spomniti, da morajo v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 76 te sodbe, države članice posebne ukrepe nadzora, kadar so uvedeni z uredbo, uporabljati, pri čemer ni treba

presojati utemeljenosti njihovih stališč, da naj bi bil drugačen sistem nadzora bolj učinkovit (glej zgoraj navedeni sodbi Nemčija proti Komisiji, točka 38, in z dne 21. marca 2002 v zadevi Španija proti Komisiji, točka 87).

157 Kar zadeva četrto trditev iste vlade o težavah pri zagotavljanju zahtevanih informacij inšpektorjem Skupnosti, je treba navesti, da te težave ne morejo ovreči zaključkov, do katerih so prišli navedeni inšpektorji. Poleg tega člen 6(4) Uredbe št. 3887/92 določa, da „[z]ahtevke, ki so predmet nadzora na kraju samem, določi pristojni organ zlasti na podlagi analize tveganj ter elementa reprezentativnosti vloženih zahtevkov za pomoč". Iz tega izhaja, da navedena vlada, ker mora Komisija predstaviti svoje ugotovitve glede vzorca, ki ga je izbrala in predstavila španska vlada, ne more zatrjevati, da je zmotno prišla do splošnih zaključkov ali ekstrapolirala na podlagi rezultatov iz spisov, analiziranih v okviru nadzora, ti spisi pa naj bi po mnenju omenjene vlade izkazovali nepravilnosti in nenatančnosti. Zato je treba četrto trditev zavrniti kot neutemeljeno.

158 Glede na zgoraj navedeno je treba prvi tožbeni razlog španske vlade zavrniti kot neutemeljenega.

Drugi tožbeni razlog: zmotno ugotovljeno dejansko stanje

Trditve strank

159 Kar zadeva finančno korekcijo glede letine 1996/1997, španska vlada zatrjuje, da je ta korekcija nična zaradi napake, ki naj bi jo Komisija naredila pri ocenjevanju te letine

na osnovi podatkov, ki so se nanašali na predhodno letino, torej na letino 1995/1996. Poleg tega zatrjuje, da je bila vedno mnenja, da se je predlagana korekcija nanašala samo na letino 1995/1996.

160 Čeprav Komisija priznava, da nekatera od njenih obvestil vsebujejo napako, in sicer navajanje podatkov za letino 1995/1996 kot podatkov za letino 1996/1997, vendarle zatrjuje, da ta mala napaka ni mogla botrovati napačni oceni slednje letine. Po njenem mnenju je navedena ocena logično temeljila na zaključkih nadzora od 8. do 12. septembra 1997, ki je pokazal pomanjkljivosti glede teh dveh letin, ter na utemeljitvah in podatkih, ki jih je Kraljevina Španija naknadno zagotovila v odgovorih na obvestila Komisije.

Presoja Sodišča

161 Prvič, treba je spomniti, da so bili razlogi za zadevne finančne korekcije Komisije za letino 1996/1997 stalne zamude pri izvedbi nadzorov v nekaterih provincah ter slaba kakovost nadzorov, ki so se izvedli v sodelovanju z enoto za potrjevanje obračunov. Drugič, v poročilu Komisije, pripravljenem po nadzoru od 8. do 12. septembra 1997, ter v poznejšem dopisovanju s španskimi organi so ugotovljene pomanjkljivosti. Tretjič, iz spisa izhaja, da so španski organi v svojem dopisu Komisiji z dne 23. junija 1999 zagotovili informacije o ravni nadzorov na kraju samem, ki so bili izvedeni preko daljinskega zaznavanja ali na podlagi drugih običajnih postopkov v okviru letine 1996/1997, ter o ravni nadzorov, ki naj bi bili izvedeni po 21. avgustu 1997.

162 Iz teh preudarkov izhaja, da je Komisija po tem, ko je zaključila, da za letino 1996/1997 nekateri nadzori niso zagotavljali pričakovane ravni pravilnosti zahtevkov in da bilo je tveganje izgube za EKUJS znatno, upravičeno uporabila finančno korekcijo za vse zadevne izdatke. Okoliščina, da se je v nekaterih obvestilih španski vladi Komisija zmotno sklicevala na podatke o letini 1995/1996, kar je napaka, ki jo je Komisija, kar španska vlada priznava, popravila, ne more biti podlaga za razglasitev ničnosti odločbe Komisije.

163 Zato je treba drugi tožbeni razlog španske vlade zavrniti kot neutemeljen.

Tretji tožbeni razlog: kršitve pravice do obrambe

Trditve strank

164 Španska vlada Komisiji očita, da je v zvezi z letino 1996/1997 naložila finančno korekcijo, ne da bi ji omogočila predstavitev svojih utemeljitev.

165 Po mnenju Komisije je španska vlada vedela, da je predlagana finančna korekcija zadevala tako letino 1995/1996 kot letino 1996/1997. Zato je očitek kršitve pravice do izjave neutemeljen. Komisija zatrjuje, da je španska vlada imela možnost izpodbijati ugotovitve nadzora, vendar se je omejila na izpostavljanje posamičnih

spisov, navedenih v poročilu o nadzoru od 8. do 12. septembra 1997, in na nadzore z daljinskim zaznavanjem, ne da bi predstavila številke ali podatke o drugih nadzorih na kraju samem, na katere bi se Komisija lahko oprla za prilagoditev korekcije, predlagane za letino 1996/1997.

Presoja Sodišča

166 Ugotoviti je treba, da je bila španska vlada na podlagi poročila, ki ga je sestavila Komisija po nadzoru od 8. do 12. septembra 1997, obveščena, da so med letino 1996/1997 obstajale pomanjkljivosti v sistemu nadzora poljščin, ki se je izvajal v avtonomni skupnosti Andaluzija. Poleg tega je treba navesti, da je ta vlada Komisiji sama zagotovila informacije o navedenih nadzorih. Zato Komisiji ni mogoče očitati kršitve pravice do obrambe.

167 Tretji tožbeni razlog španske vlade je treba torej zavrniti kot neutemeljenega.

Četrti tožbeni razlog: neupravičenost zneska finančne korekcije

Trditve strank

168 Španska vlada zatrjuje, da ker ta popravek temelji na prepozni izvedbi nadzorov, Komisija ne bi smela uporabiti finančnega popravka v višini 5 % navedenih izdatkov

v razmerju do površin, namenjenih poljščinam ali prahi za zadevne letine, temveč zgolj glede na prepozno preverjene površine, namenjene prahi.

169 Komisija poudarja, da so bili nadzori, izvedeni po žetvah, v okviru zadevnih letin neučinkoviti, in to ne le glede preverjanja spoštovanja obveznosti prahe, temveč tudi potrebnih preverjanj glede površin, namenjenih poljščinam. Zato bi se po njenem mnenju finančna korekcija morala uporabljati za vse te površine.

Presoja Sodišča

170 Iz dokumenta št. VI/5330/97 izhaja, da če dejanske ravni nepravilnih plačil ni mogoče določiti in zato ni mogoče ovrednotiti zneska finančnih izgub, ki jih je utrpela Skupnost, Komisija uporabi pavšalne finančne korekcije, ki na splošno znašajo 2 %, 5 %, 10 % ali 25 % navedenih izdatkov glede na obsežnost tveganja izgub.

171 Iz tega v obravnavanem primeru izhaja, da je Komisija s tem, da je upravičeno zaključila, da nadzori na kraju samem za površine poljščin niso zagotavljali pričakovane ravni pravilnosti zahtevkov ter da je bilo tveganje izgub za EKUJS znatno, upravičeno uporabila korekcijo v višini 5 % vseh navedenih izdatkov.

172 Poleg tega se, kot je že v točki 135 te sodbe ugotovilo Sodišče, kompenzacijska plačila, ki so predmet navedenih izdatkov, odobrijo ob pogojih, določenih v členih od 2 do 13 Uredbe št. 1765/92, za površine, namenjene tako poljščinam kot prahi. Finančne korekcije se torej v okoliščinah, kot so v zadevnem primeru, ne more uporabiti zgolj za površine, namenjene prahi.

173 Zato je treba četrti tožbeni razlog španske vlade zavrniti kot neutemeljenega.

174 Zato je treba zahtevek španske vlade glede pomoči za poljščine v avtonomni skupnosti Andaluzija zavrniti kot neutemeljenega.

175 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je treba izpodbijano odločbo v delu, v katerem iz financiranja Skupnosti izključuje vsoto 2.426.259.870 ESP, kar so obresti, ki so se natekle v okviru ureditve dodatne dajatve na mlečne izdelke, razglasiti za nično, v preostalem delu pa tožbo zavrniti.

Stroški

176 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Vendar člen 69(3), prvi pododstavek, istega poslovnika določa, da lahko Sodišče, če vsaka stranka uspe samo deloma, odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške. Ker je v obravnavanem primeru vsaka od strank

zahtevala, da stroške plača nasprotna stranka, in ker Komisija ni uspela samo glede ene same finančne korekcije, ki jo je izpodbijala Kraljevina Španija, je treba slednji naložiti plačilo štirih petin stroškov, Komisiji pa plačilo petine stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1) **Odločba Komisije 2001/137/ES z dne 5. februarja 2001 o izključitvi nekaterih izdatkov držav članic iz naslova Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) iz financiranja Skupnosti se v delu, v katerem je za Kraljevino Španijo uporabljena finančna korekcija v višini 2.426.259.870.ESP, kar so obresti, ki so se natekle v okviru ureditve dodatne dajatve na mlečne izdelke, razglasi za nično.**

2) **V preostalem se tožba zavrne.**

3) **Kraljevina Španija nosi štiri petine stroškov.**

4) **Komisija Evropskih skupnosti nosi petino stroškov.**

Podpisi